

Vigdis Hjorth tilbake på Tranby bibliotek

av Thorvald Lerberg

5. mars 2004

For tre år siden gjestet hun biblioteket og begeistret både lærere og elever. Nå var det tid for å gjenta suksessen. Lektor Lars Kolle i samarbeid med David Rivalsrud og biblioteket gjorde som vanlig de nødvendige forberedelsene. Konferansier og underholdere ble plukket ut blant elevene. Dermed var alt klar for en populær forfatter med talent for skuespilleri.

Hun kunne vært lærer. En slik lærer som gir av seg selv, som ikke starter timen med et ferdigtygd A4 arbeidsprogram, men forteller om hvordan hun til nå har opplevd det å være menneske. Hun snakker tilsynelatende usminket om den andre siden av barndom og oppvekst. Den som vi gjemmer bak et slør av blygsel, sjenanse og savn. Men som har fulgt oss gjennom livet og bestemt retningen hver gang vi har stått ved et veiskille - og på sett og vis gjort oss til det vi er.

Mye av budskapet blir borte i et karftig kroppspråk som får oss til å tro at hun hun har gått vill i valg av yrke. Hun gjør seg absolutt på scenen, men alt skuespilleriet får oss til ikke helt å stole på henne, kanskje finner hun på alt sammen? Hun innrømmer det selv også. Hun ljuger til og med i dagbøkene sine, noe som i sin tid fikk et par nevrotiske foreldre til å gå av skaffet.

- Foreldre er viktig, sier Vigdis Hjorth. En mistenksom mor leste datterens opptegnelser om "første gangen" - en var og vakker skildring som burde virket beroligende på velmenende foreldre som ønsker datteren sin alt godt. Men Gud, hun hadde gjort det. Det hjalp liksom ikke å komme etterpå og si at det hadde hun altså ikke, et dårlig forsøk hadde det vært. Det skrev hun i hvert fall seinere. Det var ikke snakk om en debut, bare en tom opplevelse, knapt en episode som i ettertid bare er til å le av en. Men bearbeidet i Vigdis' livlige fantasi, ble det hele til den skjønneste seksualakt.

Når hun sitter med blyanten og papiret, en metafor for PC'n, blir all støy som kroppspråk og stemmebruk borte. Dermed kommer nye sider fram og virkeligheten overgår seg selv. Nevnte hun underbevisstheten? Eller - er dette hva vi rett og slett kaller diktning? Gud vet om noen av niendekklasingene på biblioteket denne fredagen skjønnte hva hun snakket om. Hadde det vært tredjeklassinger der i stedet, ville hun helt sikkert på vei ut etter ferdig økt fått et par klamme barnhender i hver av sine sine to mens en hviskestemme hadde trengt gjennom oppbruddsstøyen: - Så pene øyne du har, frøken. Men var det ikke noe med beinføringa, låra så tett sammen liksom. Akkurat som hun skulle, eller? Jo, akkurat, der kom det - Jeg må så tisse, har drukket kaffe osv, og

dermed ble hun geleidet på gangen av bibliotekaren. Dama måtte jo være bønn ærlig, eller kom hun til å snu i døra og brøle: - Kødde! Ingen lærer ville funnet på noe slikt. Sagt at hun måtte tisse og så gjort det.

Vel inne igjen vagler hun seg på kontorstolen og blar seg fram til historien, ”Første gangen”. Den som egentlige ikke ble noe av, men som likevel var en nestenopplevelse som får niendeklassingene til å kose og rent intuitivt fornemme at den inneholder elementer som kan komme til nytte i nær framtid. Kattemyk med trendy knickers og semskede støvletter avslutter hun med en enakter, et debutarbeid, ganske innholdsløst, men vi merker forfatterkloa.

Skrivinga ga både makt og penger. Ukebladene ga gjerne litt for leserinnlegg. Og å skrive ord og vendinger på vegger og gjerder, ord som gode borgere knapt våget tenke, og langt mindre skrive, ga makt. Men den beste næringa for kreativ skriving har vært en rekke sitrende forelskelser. Vi fikk ikke høre om hun har en alkoholisert mor lik den hun skriver om i ”Hva er det med mor?” Men vi kan ikke annet enn tro at hun må ha hatt et heftig forhold til en litteraturprofessor. Boka ”Om bare” må være mer enn fri fantasi. Vi glemmer å spørre om forelskelsen er død i den sist boka ”17.15 til Tønsberg”. Og reperesentere likfunnet i fjære et salgs temaskifte hos forfatteren? Vi får se. Dama er ikke 50 ennå og burde fortsatt ha mye å fortelle før pensjonsalderen. Kommer hun en tredje gang, bør biblioteket fylles opp av frustrerte femtiåringer. Overskriften gir seg selv: ”Den siste gangen”. Velkommen igjen!